
Ny lærebok om kreftsykdommer

BOKOMTALER

Ullevål sykehus Boken har en så bred målgruppe at både en allmennpraktiker og en kirurg har fått den til anmeldelse

Allmennpraktikeren

Redaktørene av boken henvender seg til allmennpraktikeren med et klart siktemål: en oppdatert bruksbok om kreftsykdommer. Boken er ment å være en erstatning for den tidligere utgitte Kreft i almenpraksis (1).

Behovet for en ny, oppdatert bok for allmennprakteikere i kreftsykdommer er absolutt til stede. Redaktørene har vektlagt oversiktlig, tilgjengelig, kortfattet. Boken er illustrativ og har en kortfattet faktaliste med punktvis stikkordsoversikter i hvert kapittel. Den har en generell innføring med historikk, fagets utvikling, utredning og behandlingsmetoder. Deretter følger kapitlene om de spesifikke kreftformer. Et eget kapittel om undersøkelsesmetodikk i allmennpraksis finnes også. Siste hovedkapittel omhandler pasientrettigheter og alternativ medisin.

Boken er bygd opp på en måte som gjør den velegnet til oppslagsverk. Leseren kan finne en eksakt kreftform og lese kortfattet om etiologi, symptomatologi, diagnostikk og behandling. Egne oversikter med fakta, utfelt med spesiell farge og rammet i egne felter gir lett tilgang på konklusjoner, hvis dette er det ønskelige. Slik kan den mest travle leser finne de mest kortfattede oversikter. For den mer grundige leser er det litteraturliste etter hvert kapittel.

Temaene er skrevet av ulike forfattere, som hver har sin spesialkompetanse. Dette styrker den faglige bredden i emnene.

Språket er lett og uten vanskelige spesialuttrykk. Illustrasjonene er godt beskrevet i tekst. I kapitlet om klinisk undersøkelse gir bilder med beskrivelse svært nyttig informasjon. Er boken en tilfredsstillende erstatning for den gamle allmennpraktikerhjelpen (1)? Jeg mener den gir en god, oversiktlig og ryddig innføring i de fleste områdene innen kreftsykdommer. Den er oppdatert og lett tilgjengelig. På to felter kunne jeg ønsket noe mer fylde: palliativ medisin og kreft hos barn. Disse to feltene er kanskje noen av de vanskeligste områdene å ferdes i, både for allmennpraktikere og for redaktører. Annen litteratur eksisterer og kanskje har redaktørene sett det som mindre vesentlig å utdype disse temaene i denne boken.

Konklusjonen for øvrig er entydig: Boken er en verdifull del av allmennpraktikerens håndbøker.

Kirurgen

For 15 år siden utkom boken *Kreft i almenpraksis* (1). Det har skjedd store endringer i diagnostikk og behandling av kreft siden den gang og behovet for en ny bok var nå absolutt til stede. To leger med betydelig erfaring med kreftpasienter ved Ullevål sykehus, Rolf Kåresen og Erik Wist, har tatt initiativ til og vært redaktører for denne nye boken som skal være en bruksbok på allmennpraktikerens skrivebord. Kreftsykepleiere, medisinstudenter, stråleterapeuter og sykehusleger vil også finne mye nyttig informasjon.

Boken inneholder teoretisk pregede kapitler om tumorbiologi, omtale av mange spesifikke kreftformer, undersøkelsesmetodikk og avslutningsvis informasjon om pasientrettigheter, psykososiale forhold og alternativ medisin. Fremtredende kreftspesialister fra hele landet har skrevet om sine interesseområder. Kapitlene har likevel fått et ensartet preg med relativt kortfattet tekst med hovedvekt på symptomatologi, mange avsnitt og uthevede faktabokser for vesentlig informasjon. Referanselistene er korte. Layout og papir er av god kvalitet.

Spesielt praktisk nyttig for allmennpraktikere vil nok kapitlene om palliativ behandling, brystkreft (stor pasientgruppe) og psykososiale forhold og stressreaksjoner være. Sykehusleger vil også finne mye ny kunnskap om ulike aspekter ved kreftsykdommer. Jeg stusser over utvalget av en del bilder og illustrasjoner. Det ville for eksempel være mer interessant med et bilde av klinisk peniskreft eller testikkelkreft enn et MR-bilde av skjelettmastase fra prostatakreft i kapitlet om svulster i mannlige genitalia. Det visuelle inntrykk spiller en viktig rolle for tidlig diagnostikk av mange kreftformer. Språklig sett burde det vært fulgt en konsekvent linje når det gjelder bruk av norsk eller latin for betegnelse av kreftlokalisasjon. Det gir et uryddig inntrykk i kapitteinndelingen og stikkordregisteret. En del trykkfeil burde vært luket ut.

Jeg har lært mye av å lese denne boken og anbefaler den til alle med interesse for onkologi. Ved sykehus bør den være tilgjengelig for alt helsepersonell på sengeposter og poliklinikker der kreftpasienter behandles.

Ellen B.Pedersen

Øksnes kommunelegekontor

Myre

EllenSchlichting

Gastrokirurgisk avdeling

Publisert: 10. november 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. september 2026.